

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1982-1983**

11 JANUARI 1983

**Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 354
van het Gerechtelijk Wetboek**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VERBIST**

Zoals blijkt uit de memorie van toelichting is het de bedoeling van onderhavig ontwerp aan de Koning de machtiging te verlenen en de afwezigheden wegens ziekte of gebrekkigheid van de griffiers en van het personeel van de griffies en parketten te regelen zoals voor het Rijkspersoneel en bovendien de stand beschikbaar te voorzien en het daaraan verbonden wachtgeld te bepalen overeenkomstig de bepalingen die op het Rijkspersoneel van toepassing zijn.

I. Retroacten

In het advies van de Raad van State vindt men twee opmerkingen :

1. Vooreerst stelt de Raad van State vast dat geen regeling is getroffen voor wat betreft de afwezigheid wegens ziekte of gebrekkigheid van de attachés in de Dienst voor Documentatie en Overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Cooreman, voorzitter; Boel, de dames Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, de heer Egelmeers, Mevr. L. Gillet, de heer Goossens, Mevr. Herman-Michielsens, de heren Lallemand, Pecriaux, Pede, Pouillet, de dames Remy-Oger, Staels-Dompas, de heren Vanderpoorten, Vandezande, Van In, Van Rompaey, Wathelst, Weckx en Verbist, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren Hoyaux, Seeuws en Vanderborght.

R. A 11637**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

400 (1982-1983) : N° 1.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1982-1983**

11 JANVIER 1983

**Projet de loi modifiant l'article 354
du Code judiciaire**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. VERBIST**

Ainsi qu'il ressort de l'exposé des motifs, le présent projet vise à autoriser le Roi à régler comme pour les agents de l'Etat, les absences pour cause de maladie ou d'infirmité des greffiers et du personnel des greffes et des parquets, à prévoir la position de disponibilité et à établir, conformément aux dispositions applicables aux agents de l'Etat, le traitement d'attente qu'elle implique.

I. Rétroactes

Le Conseil d'Etat, dans son avis, avait formulé deux observations :

1. Tout d'abord, il constatait que le texte proposé ne règle pas le problème des absences, pour cause de maladie et d'infirmité, des attachés au Service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Cooreman, président; Boel, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, MM. Egelmeers, Mme L. Gillet, MM. Goossens, Mme Herman-Michielsens, MM. Lallemand, Pecriaux, Pede, Pouillet, Mmes Remy-Oger, Staels-Dompas, MM. Vanderpoorten, Vandezande, Van In, Van Rompaey, Wathelst, Weckx et Verbist, rapporteur.

Membres suppléants : MM. Hoyaux, Seeuws et Vanderborght.

R. A 11637**Voir :****Document du Sénat :**

400 (1982-1983) : N° 1.

De Regering heeft de tekst van haar ontwerp dan ook in die zin aangepast.

2. Bovendien formuleert de Raad van State een suggestie wat betreft het opschrift van het onderhavig ontwerp van wet en ook wat betreft de inleidende volzin van artikel 2.

De Regering heeft ook deze suggestie van de Raad van State aanvaard en de tekst van het ontwerp dienovereenkomstig aangepast.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft op 28 november 1979 zonder schriftelijk verslag van de Commissie voor de Justitie dit ontwerp behandeld in openbare vergadering en het zonder opmerkingen met eenparigheid aanvaard.

Uw Commissie heeft over dit ontwerp beraadslaagd ter vergadering van woensdag 17 november 1982.

II. Amendementen

Ter vergadering van 17 november 1982 werd een amendement ingediend, zowel op artikel 1 als op artikel 2.

Het amendement op artikel 1 strekt ertoe de woorden « leden van de griffie » te doen vervallen.

Naar de mening van de indiener van het amendement behoren de griffiers tot de rechterlijke macht.

Al wat op de griffiers betrekking heeft, wordt geregeld op een andere plaats in het Gerechtelijk Wetboek.

Onder Hoofdstuk VIII van Titel II van Boek II van deel II van het Gerechtelijk Wetboek kan men derhalve geen bepalingen opnemen wat betreft de griffiers, leden van de rechterlijke orde.

**

In zijn amendement op artikel 2 stelt de indiener voor, in het eerste lid van de tekst bij dit artikel voorgesteld ter aanvulling van artikel 354 van het Gerechtelijk Wetboek te doen vervallen de woorden : « van de griffier ».

Dit amendement wordt gemotiveerd door volgende overwegingen :

— artikel 354 is niet de plaats om een regeling te treffen wat betreft het statuut van de griffiers. Op een andere plaats in het Gerechtelijk Wetboek wordt gehandeld over deze leden van de rechterlijke orde (zie commentaar bij voorgaand amendement). Volgens de indiener van het amendement zou het onlogisch zijn de Koning krachtens artikel 354 aangelegenheden te laten regelen die voor de leden van de griffies reeds in andere artikelen van het Gerechtelijk Wetboek geregeld zijn.

— De indiener van het amendement gaat niet akkoord met de voorgestelde regeling, omdat aldus wachtgeld kan worden vastgesteld voor de griffiers bij eenvoudig koninklijk besluit. Vermits de griffiers behoren tot de rechterlijke orde, moet hun wedde overeenkomstig artikel 102 van de Grondwet door de wet worden vastgesteld.

C'est pourquoi le Gouvernement a modifié son texte en ce sens.

2. Ensuite, le Conseil d'Etat faisait une suggestion en ce qui concerne l'intitulé du projet ainsi que le liminaire de l'article 2.

Le Gouvernement a également reconnu le bien-fondé de cette suggestion et adapté son projet en conséquence.

**

La Chambre des Représentants a examiné le projet en sa séance publique du 28 novembre 1979, sans rapport écrit de la Commission de la Justice, et l'a adopté sans observation et à l'unanimité.

Votre Commission a examiné le présent projet le mercredi 17 novembre 1982.

II. Amendements

Au cours de cette réunion, un amendement a été déposé à l'article 1er et à l'article 2.

L'amendement à l'article 1er tend à supprimer les mots « membres des greffes ».

L'auteur de l'amendement estime que les greffiers font partie de l'ordre judiciaire.

Tout ce qui concerne les greffiers se trouve réglé à un autre endroit du Code judiciaire.

On ne peut donc insérer au Chapitre VIII du Titre II du Livre II de la Deuxième Partie du Code judiciaire aucune disposition concernant les greffiers, qui sont membres de l'ordre judiciaire.

**

Dans son amendement à l'article 2, l'auteur propose de supprimer les mots « aux greffiers », au premier alinéa du texte complétant l'article 354 du Code judiciaire.

Cet amendement est justifié par les considérations suivantes :

— ce n'est pas à l'article 354 qu'il faut régler le statut des greffiers puisqu'il est question de ceux-ci à un autre endroit du Code judiciaire (voir le commentaire de l'amendement précédent). Selon l'auteur de l'amendement, il serait illogique d'autoriser le Roi, en vertu de l'article 354, à régler des matières qui le sont déjà par d'autres articles du Code judiciaire.

— L'auteur de l'amendement ne peut accepter la solution proposée, parce qu'elle permettrait de fixer le traitement d'attente des greffiers par un simple arrêté royal. Puisque les greffiers font partie de l'ordre judiciaire, leur traitement doit être fixé par la loi, conformément à l'article 102 de la Constitution.

III. Het standpunt van de Regering betreffende de amendementen

I.v.m. de voorgestelde amendementen merkt de Minister op wat volgt :

1. Vooreerst lijkt het belangrijk op te merken dat de tekst, zoals deze werd ingediend, opgesteld werd op grond van het advies dat bij brief van 30 augustus 1978 door de procureur-generaal bij het Hof van cassatie werd uitgebracht.

2. Het is bovendien opmerkelijk dat door de Raad van State geen opmerkingen werden gemaakt in de zin van de voorgestelde amendementen.

3. De Minister is van oordeel dat, wanneer het voorname van het statuut van het personeel van de griffies en parketten zoals benoemingsvoorwaarden en wedden, geregeld is door de wet, niets belet dat bepaalde elementen van dit statuut door de Koning zouden geregeld worden na hiertoe door de wetgever te zijn gemachtigd. De Minister wijst erop dat artikel 102 van de Grondwet door de doctrine steeds in de breedste zin werd geïnterpreteerd.

Soms heeft de wetgever geoordeeld dat de rechterlijke orde alleen de magistraten omvat en niet de griffiers. Zo bepaalt het artikel 117, § 1, van de wet van 14 februari 1961 : « de bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing op de leden van de rechterlijke orde ». Welnu, uit de voorbereidende werken blijkt duidelijk dat met de term rechterlijke orde alleen de magistraten worden bedoeld en niet de griffiers.

4. In de huidige toestand is het denkbaar dat een griffier, of een ander lid van griffie- of parketpersoneel, na twee of drie maanden ziekteverlof, opgeroepen wordt voor de gezondheidsdienst en hierdoor ongeschikt wordt bevonden. Hierbij zal men dan geen rekening houden met zijn dienstancienniteit.

In die orde van gedachten is de regeling, die thans door het wetsontwerp wordt voorgesteld, een bescherming voor het betrokken personeel.

5. Tenslotte moet de aandacht worden gevestigd op het feit dat artikel 83 van de wet van 5 augustus 1978, die de ambtshalve opruststelling regelt na 365 dagen ziekte boven de leeftijd van 60 jaar, eveneens toepasselijk is op de griffiers, secretarissen en personeel van griffies en parketten, met uitzondering van de magistraten van de rechterlijke orde.

In de gegeven omstandigheden dringt de Minister aan op ongewijzigde aanvaarding van het wetsontwerp, omdat de mogelijke constitutionele bezwaren niet in aanmerking kunnen worden genomen.

IV. Het standpunt van uw Commissie

Sommige leden van de Commissie tillen niet zwaar aan het mogelijk constitutioneel bezwaar. Men verwijst in dit verband naar verscheidene wetgevende maatregelen die strikt

III. Position du Gouvernement à propos des amendements

Le Ministre fait les remarques suivantes concernant les amendements proposés :

1. Tout d'abord, il importe de rappeler que le texte, tel qu'il a été déposé, avait été rédigé sur la base de l'avis émis par le procureur général près la Cour de cassation par lettre du 30 août 1978.

2. De plus, il convient de noter que le Conseil d'Etat n'a fait aucune observation allant dans le sens des amendements proposés.

3. Le Ministre estime que lorsque l'essentiel du statut du personnel des greffes et des parquets, tel que les conditions de nomination et les traitements a été fixé par la loi, rien n'empêche que certains éléments en soient réglés par le Roi, si celui-ci y a été autorisé par le législateur. Le Ministre rappelle que la doctrine a toujours donné à l'article 102 de la Constitution l'interprétation la plus large.

Le législateur a parfois considéré que l'ordre judiciaire ne comprenait que les magistrats, et non les greffiers. C'est ainsi que l'article 117, § 1er, de la loi du 14 février 1961 porte que : « Les dispositions du présent paragraphe ne sont pas applicables aux membres de l'ordre judiciaire ». Or, il ressort nettement des travaux préparatoires que le terme « ordre judiciaire » vise les seuls magistrats, à l'exclusion des greffiers.

4. Dans l'état actuel de la législation, il est concevable qu'un greffier ou un autre membre du personnel des greffes ou des parquets soit convoqué, après deux ou trois mois de congé de maladie, par le Service de santé administratif et que celui-ci le déclare inapte. Dans ce cas, il ne sera pas tenu compte de son ancienneté de service.

Dans cet ordre d'idées, la solution proposée dans le projet constitue une protection pour le personnel intéressé.

5. Enfin, il y a lieu d'attirer l'attention sur le fait que l'article 83 de la loi du 5 août 1978, qui règle la mise à la pension d'office après 365 jours de congé de maladie au-delà de l'âge de 60 ans, s'applique également aux greffiers, secrétaires et membres du personnel des greffes et des parquets, à l'exception des magistrats de l'ordre judiciaire.

Compte tenu de ce qui précède, le Ministre insiste pour que le projet soit adopté *ne varietur*, les objections constitutionnelles éventuelles ne pouvant être retenues.

IV. Le point de vue de votre Commission

Certains membres déclarent ne pas accorder trop de poids à l'objection d'inconstitutionnalité que l'on pourrait soulever. Ils rappellent plusieurs mesures législatives que l'on pourrait

genomen ook zouden kunnen worden beschouwd als zijnde in strijd met artikel 102 van de Grondwet. Bij wijze van voorbeeld kan in dit verband worden verwezen naar de toepassing van artikel 100 van de Grondwet, waarbij een magistraat voor het leven wordt benoemd. Dit heeft evenwel niet verhinderd dat een magistraat tot het emeritaat wordt toegelaten.

Een lid van de Commissie verklaart dat het ontwerp moet worden goedgekeurd omdat in de huidige omstandigheden een personeelslid gedurende lange tijd kan afwezig zijn wegens ziekte zonder dat maatregelen kunnen worden genomen voor zijn vervanging. De aanvaarding van dit ontwerp heeft dan ook niet alleen een gunstige financiële weerslag, doch het bevordert bovendien de goede werking van de betrokken diensten.

Een ander lid van de Commissie merkt op dat bij het aanvaarden van dit ontwerp in ieder geval een grotere rechtszekerheid tot stand komt. Deze rechtszekerheid bevordert niet alleen de goede werking van de diensten, doch betekent bovendien in werkelijkheid een bescherming voor de bedoelde personen.

De Commissie was niet van oordeel dat nog om advies moest worden verzocht van de eerste voorzitter bij het Hof van cassatie, wat door een lid van de Commissie werd gesuggereerd omdat het aanwezige advies afkomstig is van parketmagistraten.

V. Stemmingen

Uw Commissie heeft ter vergadering van 23 november 1982 gestemd over het voorgelegde ontwerp.

ARTIKEL 1

Voorerst wordt het amendement verworpen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Vervolgens wordt het artikel eenparig aangenomen door de 13 aanwezige leden.

ART. 2

Het amendement wordt verworpen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Vervolgens wordt artikel 2 aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Commissie heeft het geheel van het ontwerp aanvaard bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 12 aanwezige leden.

De Verslaggever,
A. VERBIST.

De Voorzitter,
E. COOREMAN.

également considérer *stricto sensu* comme étant contraires à l'article 102 de la Constitution. Ils citent l'exemple de l'article 100 de la Constitution, qui dispose que les magistrats sont nommés à vie. Or, cela n'a pas empêché de les admettre à l'éméritat.

Un commissaire déclare que le projet doit être adopté car, dans les conditions actuelles, l'absence d'un membre du personnel pour cause de maladie peut se prolonger sans qu'il soit possible de pourvoir à son remplacement. Par conséquent, l'adoption du projet non seulement aurait une influence financière favorable, mais elle contribuerait au bon fonctionnement des services intéressés.

Un autre membre fait remarquer que l'adoption du projet accroîtrait en tout cas la sécurité juridique, laquelle non seulement favorise le bon fonctionnement des services, mais constitue une protection effective pour les personnes intéressées.

Votre Commission n'a pas estimé devoir encore demander l'avis du premier président de la Cour de cassation, ainsi qu'un membre l'avait suggéré en arguant du fait que l'avis communiqué émanait de magistrats du parquet.

V. Votes

Votre Commission a voté sur le présent projet au cours de sa réunion du 23 novembre 1982.

ARTICLE 1er

L'amendement à cet article est rejeté par 12 voix et 1 abstention.

L'article est ensuite adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

ART. 2

L'amendement à cet article est rejeté par 12 voix et 1 abstention.

L'article 2 est ensuite adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

Votre Commission a adopté l'ensemble du projet à l'unanimité des 13 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
A. VERBIST.

Le Président,
E. COOREMAN.